

Резолуција СМ/ResCMN(2011)7
о примени Оквирне конвенције за заштиту националних мањина у Србији

(Усвојена на Комитету министара 30. марта 2011. године,
на 1110. састанку заменика министара)

Комитет министара, у складу са чл. 24 до 26 Оквирне конвенције за заштиту националних мањина (у даљем тексту: „Оквирна конвенција”);

Имајући у виду Резолуцију Res(97)10 од 17. септембра 1997. године, којом су дата правила која је усвојио Комитет министара о механизима праћења по чл. 24 до 26 Оквирне конвенције;

Имајући у виду правило гласања усвојено у контексту Резолуције Res(97)10¹;

Имајући у виду инструмент ратификације који је Србија поднела 11. маја 2001. године;

Подсећајући на то да је Влада Републике Србије доставила свој државни извештај у погледу другог циклуса праћења по Оквирној конвенцији 4. марта 2008. године;

Преиспитавши друго мишљење Саветодавног комитета о Србији, усвојено 19. марта 2009. године и писмене коментаре Владе Србије примљене 26. октобра 2009. године;

Узевши у обзир и коментаре других влада,

1. Усваја следеће закључке у односу на Србију:

a) Позитивни резултати

Законодавни оквир Србије садржи похвалне гаранције у погледу заштите националних мањина. То обухвата детаљно поглавље о заштити мањина у Уставу из 2006. године.

Србија је усвојила Закон о забрани дискриминације 26. марта 2009. године и Закон о националним саветима националних мањина 31. августа 2009. године. Нови Кривични законик усвојен је са неким врло важним одредбама кад је реч о забрани дискриминације. Заштитник грађана на државном нивоу почeo је са радом и

---

¹ У контексту усвајања Резолуције Res(97)10 од 17. септембра 1997. године, Комитет министара је усвојио и следеће правило: „Одлуке донете на основу чл. 24.1 и 25.2 Оквирне конвенције сматраје се усвојеним ако две трећине представника земаља уговорница које гласају, укључујући већину представника земаља уговорница које имају право да буду заступљене у Комитету министара, гласа за”.

покренуће охрабрујуће иницијативе на пољу праћења заштите националних мањина у свим регионима Србије.

Повећане могућности за лица која припадају националним мањинама да уче свој матерњи језик сада су им на располагању, посебно у Покрајини Војводина.

Власти Покрајине Војводина покренуле су вредне иницијативе да појачају међуетнички дијалог.

Предузете су мере да се побољшају натписи топонима на мањинским језицима, иако остају неке практичне потешкоће.

Позитивни кораци су предузети у циљу решавања проблема са којима се суочавају Роми у приступу образовању, здравству, становању и запошљавању.

Јавна гласила Србије обухватају богат и разноврстан програм на језицима мањина.

Предузете су и мере ради повећања учешћа припадника националних мањина у процесу одлучивања. Национални савети националних мањина који су до сада конституисани већ су дали позитиван допринос у решавању потреба националних мањина, пре свега у области образовања и културе.

b) Питања која изазивају забринутост

Упркос целокупном напретку, још увек има простора за побољшање и даљи напредак ка пуном спровођењу релевантних норми и вредности у пракси.

У Резолуцији 1632 (2008), усвојеној 1. октобра 2008. године на основу специјалног извештаја о „Положају националних мањина у Војводини и румунске етничке мањине у Србији”, Парламентарна скупштина је навела списак конкретних питања на која треба обратити пажњу у погледу положаја националних мањина у Србији.

Неки недостаци и тешкоће су уочени у погледу учешћа припадника националних мањина у процесу избора националних савета националних мањина.

Мере за повећање међукултурног дијалога умногоме су ограничene на Покрајину Војводина. Потребна је активнија улога централних власти у промовисању узајамног разумевања широм Србије.

Док у неким општинама има позитивих искустава, ангажовање локалних власти на питањима националних мањина је, у целини, ограничено и недостаје му континуитет. Потребно је обезбедити доследнији приступ употреби мањинских језика у јавној сferи. Правни оквир за учешће националних мањина путем савета за међуетничке односе на општинском нивоу нијеовољно јасан.

Дискриминаторни и насиљни поступци против припадника националних мањина још увек се не решавају доволно и адекватно у правосудном систему. Потребно је стећи поверење припадника националних мањина у пријаву случајева наводне дискриминације постојећим правосудним и неправосудним механизмима. Недавни догађаји показали су и да однос полиције према међуетничким питањима још увек није задовољавајући.

Иако је образовање на мањинским језицима углавном добро развијено, настава неких мањинских језика и даље је изборна у српском образовном систему. Потребне су даље мере да би се решио недостатак наставника и повећала расположивост уџбеника прилагођених српским наставним плановима и програмима. Питање признавања диплома образовних установа из региона још увек није добило свеобухватан и задовољавајући приступ.

Припадници ромске мањине и даље се суочавају са дискриминацијом на многим пољима, укључујући здравство, запошљавање и становљавање и непримерену праксу усмеравања ромске деце у специјалне школе која се и даље пријављује.

Недостатак личних докумената код многих Рома и даље је препрека њиховом приступу основним социјалним правима.

Постоје и питања око доследности правног оквира у вези са медијима на језицима мањина. Уз то, изузеће мањинских медија из процеса приватизације изазвало је критике у смислу негативног утицаја на одрживост приватних медија и његових последица по медијске садржаје.

Учешће припадника националних мањина у одлучивању могло би се побољшати у смислу делотворности и посвећивања више пажње бројчано малим мањинама у овом контексту. Заступљеност припадника националних мањина у органима реда и закона и у судству и даље треба јачати. Додатне информације о заступљености припадника националних мањина у државној управи потребне су да би се стекла јасна слика о ситуацији у овој области, уз посвећивање дужне пажње међународним стандардима у области заштите података.

Положај припадника националних мањина који живе у економски неразвијеним подручјима налаже хитну пажњу и усвајање привремених позитивних мера.

2. Усваја следеће препоруке у односу на Србију:

Уз мере које треба предузети ради спровођења детаљних препорука садржаних у одељцима I и II Мишљења Саветодавног комитета, власти се позивају да предузму следеће мере ради унапређења примене Оквирне конвенције:

- постарати се да се створе услови за делотворну примену новоусвојених Закона о забрани дискриминације и о националним саветима националних мањина;

- консолидовати законодавни оквир у погледу мањинских медија са адекватним условима да оснивају и користе сопствене медије;
- постарати се да дела насиља и дискриминације против припадника националних мањина органи закона и правосуђа адекватно истраже, пре свега јачањем свести и мерама обуке;
- проширити мере с циљем промовисања толеранције и међуетничког дијалога широм Србије;
- проширити могућности за образовање на мањинским језицима, укључујући и разматрање потреба влашке и других мањина да се преиспита актуелни изборни карактер наставе на неком од мањинских језика, у консултацијама са представницима националних мањина;
- постарати се да се створе правни и практични услови попут оних за постављање натписа топонима на мањинским језицима;
- позабавити се питањем признавања диплома образовних установа у региону на свеобухватан начин и предузети мере да се реше уочени проблеми кашњења и компликација током овог поступка;
- постарати се да се предузму мере у контексту Националне стратегије за унапређење положаја Рома уз адекватну подршку и централних и локалних власти да би се уклониле препреке у учешћу Рома у запошљавању, становању, здравству и образовању;
- позабавити се као приоритетним питањем, како на законодавном тако и на практичном нивоу, недостатком личних докумената код Рома;
- наставити са даљим напорима ка већој заступљености националних мањина у правосуђу и органима реда и предузети кораке да се стекне јасна слика о заступљености националних мањина у државној управи;
- посветити више пажње положају припадника националних мањина који живе у економски угроженим подручјима и постарати се да се њихови представници укључе у уочавање приоритетних пројекта које треба финансирати и реализовати у датим областима;
- предузети мере да се побољша делотворност савета за међуетничке односе на општинском нивоу, између остalog, разјашњењем њиховог састава и функција у будућности.

3. Позива Владу Србије, у складу са Резолуцијом Res(97)10:

- a. да настави са дијалогом који је у току са Саветодавним комитетом;

b. да редовно извештава Саветодавни комитет о мерама које се предузимају као одговор на закључке и препоруке изнете у одељцима 1 и 2 овог текста.